

LENINA KAROĢS

VISU ZEMJU PROLETARIESI,
SAVIENOJĒTIETIES!

SESTDIEN,
1986. GADA
4. OKTOBRI
Nr. 119 (5503)

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš
1950. gada aprīļa.
Maksā 3 kap.

Rīt — Skolotāju diena

Dārgie biedri!

Atkal ir klāt tradicionālie, vieni no gada skaistākajiem svētkiem — Skolotāju diena. Tikko iesācies jaunais mācību gads — pirmais pēc PSKP XXVII kongresa, trešais — skolu reformas īstenošanas laikā. Skolu reformas izvirzītie uzdevumi vēl dziļāku pastiprinājumu guva vēsturiskajā partijas forumā, kurā izskanēja galvenā prasība šodienas darbam — pārkārtoties, strādāt pa jaunam. Tas pirmām kārtām nozīmē katram skolotājam apzināties un izprast pašreizējā laika problēmas. Lietišķums un mērķtiecība, darbu un vārdu vienotība, acīgums attiecībā uz visu jauno, perspektīvo, lūk, darba stila īpašības, kas nepieciešamas visās izglītības sistēmas iestādēs, visos tās posmos.

Mūsu laiks — lielu piepildījumu laiks. Katram pedagogam no jauna ir jānovērtē savs darbs, attieksme pret mācību un audzināšanas kvalitāti. Atbildība ir liela — izaudzināt jauno paaudzi, kas nebaidīsies uzņemties lielo vēsturisko atbildību par mūsu zemes likteni, par sociālisma un miera likteni, kas spētu ne vien apgūt vecāko paaudžu pieredzi, bet arī to bagātināt ar saviem darbiem.

Skolotāji! Esiet vienmēr avangardā savā skolā, savā ciemā, pilsētā! Neļaujiet iesakņoties inertumam un rutīnai, neejiet vieglākās pretestības ceļā! Protiet izvirzīt savu ideju, to kompetenti pamatot un tad īstenot! Bet šajā darbā jums arī pašiem jābūt apbruņotiem ar patiesi dziļām zināšanām.

Energiju, zinātkāri, darbotiesgribu un labu veselību, laimi personīgajā dzīvē jūsu skaistajā šodienā! Bet šodien, tas nozīmē — rītdienai.

LATVIJAS KP RAJONA KOMITEJA
RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES
IZPILDKOMITEJA

Nebūs par skaļu teikts, ka Rožupes astoņgadīgā skola rajona astoņgadīgo skolu vidū ir viena no vadošajām estētiskajā audzināšanā. Te mūsu jaunajai paaudzei pārdomāti māca iemīlēt, izprast un tālāk vairot visu skaisto un cildeno.

*Kur prāts nepalīdz domāt,
Tur prāts pats top sicīņš,
Un visas domas un slēdzieni
Sicīņi.*

Ar šiem latviešu Tautas dzejnieka Jāņa Raiņa vārdiem, kas skolas kolektīvam kļuvuši par savdabīgu dzīves un darbības moto, tas dodas sasniegt savu mērķi — panākt, lai ik darāmajā lietā būtu sirds klātbūtne.

Materiālu par Rožupes astoņgadīgo skolu un tās kolektīvu «Ar zelta zirgu pavadā...» lasiet laikraksta 3. lappusē.

J. SILICKA foto

Latvijas KP rajona komitejā

Pārrunas ar Preiļu remontu un celtniecības pārvaldes vadītājiem

Latvijas KP rajona komitejā notika pārrunas ar Preiļu remontu un celtniecības pārvaldes vadītājiem. Tās priekšnieks N. Jerofejevs iepazīstināja klātesošos ar zinātniski tehniskā progresa sasniegumu ieviešanas plāniem struktūrvienībās divpadsmitajā piecādē, kas ļaus ievērojami uzlabot strādnieku darba apstākļus un līdz 1990. gadam palielināt darba ražīgumu par 11 procentiem, paaugstinās paveikto darbu kvalitāti. Viņš paškritiski pastāstīja par pieļautajiem trūkumiem darba disciplīnas uzlabošanā, cīņā par remontētāju un celtnieku veselīga dzīvesveida ieviešanu. Pieļautu nelīdzsvarību rezultātā atsevišķu strādnieku darba kavējumi un dzeršana nes kolektīvam jūtamus morālos un materiālos zaudējumus. Negatīvu parādību dēļ remonta un celtniecības pārvaldē šī gada astoņos mēnešos ir izniekotas 285 cilvēkdienas.

Cenšoties kaut vai nedaudz notuēt minētos faktus, N. Jerofejevs adresēja pārmetumu iedzīvotāju darbā iekārtošanas biroja darbiniekiem, kuri sūtot uz remontu un celtniecības pārvaldi grūti audzināmus ļaudis, tajā skaitā arī tādus cilvēkus, kuri par vienu vai otru likumības pārkāpumu izcietuši sodu.

Tomēr pārvaldes priekšniekam izteica aizrādījumu, iesakot uzlabot audzināšanas darbu, kurš, pēc viņa paša atzinuma, neesot pienācīgā līmenī.

Pārrunu dalībnieki rekomendēja viņam, kā arī partijas pirmorganizācijas sekretāram N. Kirilovam organizēt un tālāk attīstīt kolektīvā darbaudzinātāju kustī-

bu, katram tā dēvētajam grūti audzināmajam izraugoties šefus no remontu un celtniecības pārvaldes labāko darba darītāju vidus un vispirms — komunistus, kuri godam attaisno šo augsto nosaukumu.

Pārrunas parādīja, ka remontu un celtniecības pārvaldes vadītāji vāji izmanto kolektīva lomu un ietekmi, nemeklē jaunu pieeju, lai panāktu pēc iespējas augstāku kolektīvo morālo un materiālo atbildību par padarīto. Tagad ir nepieciešams izstrādāt jaunu pieeju brigādes darba formas organizēšanā, pielietojot darba līdzdalības koeficientu un saimniecisko aprēķinu. Tas saliedēs kolektīvu, uzlabos darba, ražošanas un tehnoloģisko disciplīnu, palīdzēs ieviest kārtību it visur.

Pārvaldes priekšniekam un partijas pirmorganizācijas sekretāram ieteikts tuvākajā laikā likvidēt trūkumus darba vietu atestācijā, šefības skolu audzēkņu profesionālajā orientācijā, pastāvīgi leaudzinot jauniešos mīlestību uz celtnieka profesiju, un biežāk tiekoties ar viņiem, no nākamā absolventu skaita izvēloties kandidātus nosūtīšanai uz mācībām tehnikumos un augstskolās, nodrošinot viņus ar pārvaldes stipendijām.

Pārrunu laikā izteikti arī citi lietišķi priekšlikumi, kuri saistīti ar pārvaldē notiekošo politiskā un saimnieciskā darba pārkārtošanu.

I. ZAICEVA,

Latvijas KP rajona komitejas
rūpniecības un transporta no-
daļas instruktore

PARTIJAS DZIVE: PARSKATI UN VEĒŠANAS

Atbilstoši laika prasībām

Atklāti sakot, man vēl ne reizi nebija nācies piedalīties tik pārstāvēnieciskā skaitliski mazas partijas pirmorganizācijas pārskata un vēlēšanu sapulcē. Tā notika mūsu māju būves kombināta koka skaidu plākšņu cehā. Sapulcē bez mūsu komunistiem vēl aktīvi piedalījās Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja pirmais vietnieks, republikas Valsts agrorūpnieciskās komitejas priekšsēdētājs K. Spogis, Latvijas starpkolhozu celtniecības organizāciju republikāniskās apvienības priekšsēdētāja vietnieks I. Niedoļs, partijas rajona komitejas otrais sekretārs P. Romanovs, rajona vadošie darbinieki, kombināta direktora vietas izpildītājs A. Kozlovskis.

Tas viss pārliecināši un iespaidīgi raksturoja notikuma svarīgumu partijas pirmorganizācijas dzīvē, par kādu kļuva pārskata un vēlēšanu sapulcē, radot saprašanos un vienotības atmosfēru partijas biedru vidū (nēskatoties uz to, kādu amatu tie ieņem) pārkārtošanās un pašpārvaldes jautājumu risināšanā.

Katrs no klātesošajiem ne tikai lutās saistīts ar ceha kolektīva darbu un plānēm, bet arī atbildīgs par tiem. Tas arī kļuva par galveno, kas noteica pārskata un vēlēšanu sapulces raksturu un saturu, kurā atspoguļojās laikmeta leņķis, pārmaiņu leņķis.

Svaigas domas, drosmīga sarežģītu jautājumu izvirzīšana, dziļa un kritiska paveiktā analīze un jauna pieeja izvirzīto problēmu risināšanā izskanēja partijas pirmorganizācijas sekretāra V. Minčika referātā un komunistu A. Jarkina, V. Marčenko, M. Aleksejeva un citu runās debatēs. Satraukti un norūpējušies viņi runāja par nebūšanām nolietoto iekārtu nomaiņu, par iemēlēm, kas kavē preses formu izgatavo-

šanu, norādīja uz ceha galvenā ventilatora sliktu tehnisko stāvokli, uz citām administrācijas pieļautajām neizdarībām.

Izsakot pamatotus pārmetumus LEMBK vadītājiem un amatpersonām, kuras nenodrošināja ražošanu ar nepieciešamajām iekārtām, rezerves daļām un materiāliem, partijas biedri nenoliedza arī savu vainu. Tas bija likumīgi, jo pārskata un vēlēšanu sapulces gaitā atklātie trūkumi ncrādās uzreiz. Par tiem zināja jau sen. Ne vienu reizi vien par tiem runāja savā starpā, ziņoja atbilstīgiem atbildīgiem darbiniekiem. Bet ar to arī apmierinājās, kaut gan vajadzēja plašāk izmantot tiesības, kādas ir dotas partijas pirmorganizācijām.

— Sogad ceha kolektīvs, — debatēs teica tā priekšnieks komunist D. Jegorovs. — apsteidz ražošanas grafiku, katru mēnesi pārsniedz plānu un nodod produkciju pirmās kategorijas kvalitātē. Tomēr apmierināties nevar. Nepieciešams iet tālāk, plašāk attīstīt socialistisko sacensību, lai sasniegtu augstākās kategorijas kvalitāti.

Paraugus jārada mums visiem un vispirms — katram komunistam atsevišķi, uzsvēra D. Jegorovs. Nepieciešams stingrāk pieprasīt no sevis, nepieļaut pat vismazākās kļūmes un tāpat prasīt arī no citiem.

Redzamu vietu komunistu runās ienāma ražošanas tehniskās pārkārtošanas jautājumi. Vini runāja par paveikto šajā jomā, bet vairāk gan par to, kas vēl jāizdara, it sevišķi darbietilpīgo procesu mehānizācijā un automatizācijā, par to, ka kombināta vadībai un inženiertehnikajiem darbiniekiem lielāka uzmanība jāvelti racionalizatoriem. Tas tāpēc, ka pēdējā laikā uzņēmumā

zudusi interese par racionalizatoru un izgudrotāju tehnisko jaunradi, kaut gan ir liela vajadzība pēc šādiem priekšlikumiem. Dažu racionalizatoru ierosinājumi nerod atsauksmi speciālistu vidū. Kaut gan ikvienā priekšlikumā ir kaut kas racionāls. Tātad jāmaina attieksme pret strādājošo tehnisko jaunradi, nepieciešams aktīvāk palīdzēt jaunumu ieviešanā.

Komunist A. Kozlovskis un citi runātāji atzīmēja neizmantotās rezerves darba disciplīnas un kārtības nostiprināšanā. Tās ir katrā darba vietā, tomēr to izmantošanas līmenis ir dažāds. Komunisti ražotāji plaši pielieto iekšējās rezerves, kas ir svarīgi, turpretim ne vienmēr tās saskata citu darbā. Bet cehā vēl aizvien ir disciplīnas pārkāpumi: darba kavējumi, aizlēšana no darba bez atļaujas un citi.

Ar visu to varēs tikt galā tikai tajā gadījumā, ja katrs partijas biedrs aktīvāk cīnīsies pret jebkura veida pārkāpumiem.

Sapulcē tika kritizēti partijas komitejas sekretārs V. Borovskis, kurš reti legriēžas cehā un runā ar strādniekiem.

Par ceha partijas pirmorganizācijas sekretāru atkārtoti tika ievēlēts V. Minčiks.

Uzstājoties sapulcē, Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja pirmais vietnieks, republikas Valsts agrorūpnieciskās komitejas priekšsēdētājs K. Spogis pozitīvi novērtēja koka skaidu plākšņu ceha komunistu lietišķo noskaņu, apliecināja, ka visi priekšlikumi un kritiskās piezīmes, kuras tika izteiktas pārskata un vēlēšanu sapulcē, tiks izskatītas noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz tām, kuras skar republikas ministriju un resoru neizdarības, tiks veikti konkrēti pasākumi.

J. JONIKANS,

LEMBK partijas komitejas
sekretāra vietnieks

SVĒTKU SVEICIENS rajona pedagogiem SKOLOTĀJU DIENĀ!

Apbalvojumi labākajiem

Par panākumiem bērnu un jauniešu mācīšanā un komunistiskajā audzināšanā vienpadsmitajā plecgadē PSRS Augstākās Padomes Prezidijs ar 1986. gada 20. augusta dekrētu apbalvojis ar PSRS ordeņiem un medaļām lielu vispārīglītojošo skolu un citu PSRS Izglītības ministrijas mācību un audzināšanas iestāžu darbinieku grupu.

Mūsu rajonā ar TĀUTU DRAUDZĪBAS ORDENI apbalvots I. Grigorjevs — Līvānu 2. vidusskolas direktors.

MEDAĻA «PAR DARBA VARONĪBU» piešķirta Preiļu 2. vidusskolas skolotājai L. Lītkovai. AR MEDAĻU «PAR IZCILU DARBU» apbalvota Galēnu astoņgadīgās skolas skolotāja E. Sondore.

Par panākumiem skolēnu mācīšanā un komunistiskajā audzināšanā ar LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS PADOMES PREZIDIJA GODA RAKSTU apbalvoti republikas tautas izglītības darbinieki, to skaitā — I. Beļavska — Līvānu 1. vidusskolas direktora vietniece.

Cik lieli mūsu mērķi, tik lieli mēs

Pieaugusi sabiedrības uzmanība skolai. Bet reizē audzis arī prasīgums pret skolotāja darbu, un grūti atrast atbildīgāku, sarežģītāku un godpilnāku pienākumu par pedagoga profesiju. Jaunatnes izglītošana izšķirošā mērā atkarīga no skolotāja, viņa idejiskās pārliecības, profesionālās meistarības, erudīcijas un kultūras. Skolotājs, veicot savu pienākumu, veido vēsturi: viņa idejas, domas un darbus tālāk dzīvē īsteno viņa audzēkņi.

Lielum liela skolotāju daļa savus pedagoga pienākumus patiešām veic apzinīgi, savu darbu organizē atbilstoši skolu reformā un PSKP XXVII kongresā izvirzītajām prasībām. Mācību un audzināšanas procesa pilnveidē jau pagājušajā gadā ar īpašu uzmanību plevērsāmies tās pamatformas — mācību stundas — efektivitātes paaugstināšanai atbilstoši reformas dokumentos noteiktajām prasībām. Plašu atbilstību Rīgas 79. vidusskolas pedagoga kolektīva aicinājums «Katrai stundai — optimālu rezultātu!» Katrs skolotājs, audzinātājs saprot, ka labus mācīšanas un audzināšanas rezultātus var sasniegt tikai tad, ja viss process virzīts uz konkrētu kolektīvu, skolēnu. Jaunākās pedagogiskās atzinības skolēnu izpēti prasmīgi pielieto I. Beļavska (Līvānu 1. vidusskola), R. Lustiņa (Preiļu 1. vidusskola), V. Morozs (Līvānu 2. vidusskola) un citi.

Kā vērtējams rezultāts? Daudzi izlaiduma klašu audzēkņi pierādīja, ka dziļi apguvuši PSKP XXVII un Latvijas KP XXIV kongresa materiālus, izprot mūsu valsts ekonomiskās un sociālās attīstības problēmas, partijas ārpolitikas kursa mērķus un virzienus, apzinās nepieciešamību risināt aktuālus sabiedriskās dzīves uzdevumus. Kopumā stabilākas kļuvušas zināšanas mācību programmu pamatjautājumos.

Daudzi rajona skolotāji apzinīgi strādāja savu metožu pilnveidošanā, mācību stundas līmeņa celšanā. Te var minēt I. Andrejevu (Līvānu 2. vidusskola), E. Bleivi, A. Vilcāni, A. Līvāni, J. Egliči (Preiļu 1. vidusskola), I. Oļeinikovu, V. Oļeinikovu, T. Kazakviču (Preiļu 2. vidusskola), Z. Krēsliņu, S. Zelčāni (Rimcāņu astoņgadīgā skola), M. Kalvi, E. Sondori, A. Selicku (Galēnu astoņgadīgā skola), Līvānu 1. un daudzu citu skolu pedagogus. So skolotāju stundās vienmēr izvirzīti trīs: mācīšanas, audzināšanas un izglītošanas mērķi un uzdevumi. Minētie pedagogi prot saskatīt kopsakarību starp šiem mērķiem.

Rajona tautas izglītības nodalī neapmierina tas, ka, mācību gadu noslēdzot, aizvadītajā pavarī 75 audzēkņi atstāti uz otru gadu. 42 no tiem — lauku skolās, kur ir mazāks klašu piepildījums. Tikai septiņas skolas no

25 strādājušas bez nesekmīgajiem, tas ir, bez otrgadniekiem. Gribu atgādināt Latvijas PSR izglītības ministra A. Buļļa teikto: «Mācību viela skolēniem galvenokārt ir jāiemāca klasē, jāliek strādāt savā darba vietā — skolas solā. Mājas uzdevumi jādozē ar prātu, atceroties, ka skolā iet tādēļ, lai mācītos, bet nevis saņemtu tikai mājas uzdevumus».

Vai nebūtu laiks pārtraukt ierakstus skolēnu dienasgrāmatās par to, ka bērns ir nedisciplinēts stundās, nepilda uzdotos pienākumus? Atcerēsimies, lai ar kādām metodēm mēs strādātu, ja nebūtu istu darba attiecību starp skolēnu un skolotāju, gaidītos rezultātus nesasnēsim. Jo nav izstrādātas tādas pedagoģijas teorijas, kā strādāt ar skolēnu, kurš negrib mācīties. Katrs skolēns, kurš iet uz 1. klasi, grib mācīties, bet mēs, nepietiekami darbojoties ar vecākiem, nemeklējot diferencētu pieeju, pielietojot vienveidīgas metodes, padarām viņu par tādu, kurš bēg no skolas, negrib sekot stundā. Tāpēc jāsaprot laikmeta diktētās prasības, jāsaprot, ka skolēns nāk citādāks, nekā vairākus gadus atpakaļ. Šis skolēns ir pašpārliecinātāks, zināšāks, ar plašāku interešu loku. Retzē vairāk izlutinātāks, prasīgāks.

Skolēnu laba fiziskā sagatavotība un veselība ir pamatu pamats nopietnām mācībām. Nav šaubu, ka teicamiem ir nepieciešams fiziskais rādītājs, bet ir pamats domāt, ka nereti pār celoni vājam sekmēm ir arī slikta fiziskā sagatavotība.

Skolai aktīvi jāpropagandē jaunas, mūsdienu sadzīves tradīcijas un jāpalīdz tās organizēt. Arī tādā ir skolotāja uzdevums.

Strauja pārkārtošanās notiek tajos kolektīvos, kuri arī agrāk bija pazīstami ar radošu darbu un augstu prestižu, stingrām prasībām pret ikkatru skolotāju. Jo augstāka pedagoga kompetence savā nozarē, disciplīna un organizētība, lielāka atbildība par uzticēto pienākumu, jo labāki rezultāti.

Svarīga loma masveida kustībā par efektīvu mācību stundu ir skolu administrācijas, tautas izglītības darbinieku, skolas inspektorāta un metodiku organizatoriskajam darbam, teorētiskajam un praktiskajam palīdzībai pedagogiem. Galvenais šajā darbā ir atteikšanās no šablona, garīvu receptu lietošanas, skolotāja iniciatīvas sekmēšana.

Skolotāju dienā katrs savu veikumu mērosim ar izvirzīto uzdevumu līmeni! Lai neatslābstoša enerģija, izdoma un pamatīgs emociju vīnē ir kopā ar mums lielās un mazās darbos!

J. LAZDA,
rajona tautas izglītības nodaļas
vadītājs

Autogrāfs jums!

R. KAVINSKIS,
PSRS Augstākās Padomes deputāts,
Sociālistiskā Darba Varonis,
agrofirma «Krasnij Oktjabrj»
ģenerāldirektors

Nekas nav tik skaists kā skolas gadi; skolotājs, audzinātājs ir tas cilvēks, kurš uz mūsu paliek atmiņā, viņš ir tuvākais pēc vecākiem. Šis laiks ir arī cerību pilns pedagogiem, — viņi no visas sirds vēlas, lai audzēkņi izaugtu par visu cienītiem pilsoņiem.

Visiem skolu kolektīviem novēlu radošus panākumus viņu tik svarīgajā un cēlajā darbā, un neaizmirst svēto dzīves patiesību: nekur nav tik labi; kā savā dzimtajā pusē. Skolēniem — čakli iegūt zināšanas un palīdzēt celt savu nodaļu nākotni, skolotājiem — būt par nesavtīgiem viņu ievadītājiem šajā lielajā dzīvē.

R. Kavinskis

M. LITAUŅIECE,
Latvijas PSR Augstākās Padomes
deputāte, Stabuņnieku ciema padomes
izpildkomitejas priekšsēdētāja

Gribas ticēt, ka ikvienā skolā ir savs Makarenko, savs Suhomlinskis, savs Dripe. Vārdu sakot, spilgtas un talantīgas personas. Tādas, kuras spēj iemācīt ne tikai strādāt, bet arī priecāties par padarīto, ne tikai uzkrāt zināšanas, bet likt tās lietā, ne tikai milēt, bet arī būt lepnim par mīlestību, kuras ne tikai spēj redzēt bērnu sejas, bet arī ieskatīties viņu dvēselēs. Rajona skolotājus sveicu ar I. Auziņa dzejas rindām:

Jums vajag tik daudz prast un
iegaumēt, un zināt,
Un arī ticēt vēl, kad cerība
jau gaist.
Jums jāvar cilvēkus no bērniem
izaudzināt,
No visiem darbiem tas ir darbs
visgrūtākais.

M. Litauņiece

A. SEDVALDS,
Līvānu eksperimentālās bloķimiskās
rūpnīcas direktors

Skolotājam, atšķirībā no citiem speciālistiem, ir tā priekšrocība, ka viņš pats ir bijis sava turpmākā darba objekta — skolnieka — «ādā».

Bet liekas, ka līdz ko bjušais skolnieks kļūst par skolotāju, viņš to aizmirst un līdz ar to zaudē kontaktu ar savu apmācāmo, aizmirst viņa psiholoģiju un stihus un niķus.

Tāpēc vēlu skolotājiem vienmēr būt daļēji arī skolniekiem. Manuprāt, skolotājam nepieciešama īpašība ir humora izjūta. Optimisms un humors ceļ skolotāja autoritāti skolnieku acīs. Un vispār mūsu lielo pārvērtību laikmetā vēlu skolotājiem daudz radošu panākumu, kļūt visiem par personībām. Vienmēr atcerēties vienu no pedagoģijas bausļiem, ka tikai personība var izaudzināt personību.

A. Sedvalds

SKOLU REFORMA: PILNVEIDOJAM IZGLĪTĪBAS SISTĒMAS VADĪŠANU

IK RINDAI JĀTOP ĪSTENOTAI

Ciklā «Direktora tribīnē» šoreiz uzstājas viens no pieredzējušākajiem skolu vadītājiem rajonā. Līvānu 2. vidusskola, kuras direktors ir Ivans Grigorjevs, gandrīz vienmēr ir rajona skolu sociālistiskās sacensības uzvarētāju pirmajā trijniekā. Attaisnots izņēmums šoreiz — skolas dzīvi lielā mērā ietekmē uzsāktā plebūves celtniecība.

Protams, tik liels kolektīvs, kurš raksturojas ar vairākiem talantīgiem un daudziem patiesi

radošiem skolotājiem, nevar pastāvēt bez savām problēmām, iekšējām pretrunām, tomēr direktors, skolas administrācija, partijas un komjaunatnes organizācijas, arodbiedrība prot kompetenti šos jautājumus risināt, un darba ikdienā nav vajadzīgs padomdevējs no malas. Dažas teorētiskas atziņas, kā arī stāstījumu par skolā praktizēto stimulēšanas sistēmu, kas arī ir viens no faktoriem labvēlīga mikroklimate veidošanā, direktors I. Grigorjevs piedāvā jums ar šo rakstu.

Partijas un valdības lēmumos, kā arī skolu reformas galvenajos virzienos liela uzmanība veltīta kolektīva formēšanas un tā attīstības uzdevumiem. Kur nav vienota kolektīva, vienotu prasību, tur nav arī audzināšanas kā tādas. Tāpēc arī Līvānu 2. vidusskolas administrācijas, sabiedrisko organizāciju uzmanības centrā izvirzīti kolektīva formēšanas uzdevumi, kolektīva, kas ir spējīgs pārkārtot mācību un audzināšanas darbu un pacelt to daudz augstākā līmenī.

Skolu reformas īstenošanā galvenā figūra taču ir skolotājs. Savā skolā, kur ir 68 skolotāji, cenšamies apvienot kolektīvu, tā vidū iecentrējot mērķus ar sabiedrisko nozīmi. Taču kolektīva sekmīgam darbam ir nepieciešams veselīgs psiholoģiskais mikroklimate. Tāpat šajā virzienā uzdod komunisti. Tas tiek paredzēts jau skolas darba perspektīvajā plānošanā, kur gala rezultātā leimējas šādi aspekti: apmierinātība ar darbu un tā organizēšanu, apmierinātība attiecībā ar darba biedriem, augsti mācību un audzināšanas darba rādītāji, skolas un skolotāja profesijas prestižs, audzēkņu, absolventu un vecāku labvēlīga attieksme pret skolu.

Kolektīva saliedēšanā liela nozīme, protams, ir skolas direktoram. No tā, kā viņš veido savstarpējās attiecības ar audzēkņiem, skolotājiem, vecākiem, ir atkarīga vispārējā savstarpējo attiecību kultūra skolā. Skolas direktoram šajā nolūkā jābūt apveltītam ar daudzām īpašībām, no kurām galvenās — redzēt perspektīvu, vadīšanā izmantot kolektīvas metodes (galvenos jautājumus izlemj skolas aktīva sēdēs). Bez tam jāprot saglabāt skolotāja labo slavu kolektīva acīs, apspriesties ar pedagogiem nirms izšķirošā lēmuma pieņemšanas gan patīkamos, gan nepatīkamos jautājumos. Tāpat pirmajā plānā jāizvirza māka iedarboties uz individuālu ar kolektīva starpniecību, uzmanība pret strādājošo vajadzībām un prasībām, prasme izlabot pieļautās kļūdas.

Lai kolektīva formētu pierelzas savstarpējās attiecības, svarīgs ir vadītāja personiskais paraugs. Psiholoģi ir atzīmējuši, ka viss kolektīva, kā arī tā vadītāja pozitīvais vai negatīvais vērtējums tiek uzņemts ar noteiktām emocijām: prieku, lepnumu, sa-

Direktora tribīnē

rūgtinājumu vai uztraukumu. Šis emocijas pakāpeniski pārveidojas garastāvoklī, kas noteic visu individuālu darbību, ietekmējot savstarpējās attiecības kolektīva.

Tāpēc vadošais kļūst jautājums par stimulēšanu. Darbības vērtējumam jābūt stingri pamatotam, taktiskam, ņemot vērā konkrēto situāciju un pašu cilvēku. Ja šie priekšnosacījumi tiks ievēroti, vērtējums ietekmēs kolektīva biedru pozitīvi. Speciāli pētījumi liecina, ka darba uzlabošana saistīta ar regulāru darbības labvēlīgu novērtējumu no vadības pusēs. Bet sliktāks rezultāts, izrādās, ir tiem skolotājiem, kurus nevis peļ, bet kuru darbību nenovērtē vispār. Tāpat, skolotāji, kas gadu no gada paliek «neievēroti», strādā sliktāk.

Tāpēc par svarīgu metodi skolas iekšējā darba vadīšanā kļūst gan morālā, gan materiālā stimulēšana — individuāla un kolektīva. Kolektīvais pamudinājums — mūsu skolā tas nozīmē ar šefu palīdzību noorganizēta ekskursija. Esam braukuši uz Maskavu, Brestu, Aizkarpatiem, Kuršu kāpām un citur, braucam reizi gadā. Skolotāju saimei organizējam arī izbraukuma pārdošanas izstādes. Dīemžēl tās notiek reti. Valnojami patērētāju biedrības darbinieki par neat-saucību.

Bet kādi ir individuālas stimulēšanas veidi, ko lietojam skolā? Papildus atpūtas dienas skolēnu brīvlaikā, naudas prēmijas skolotājiem, kas darbā sevi parādījuši jo sevišķi. So stimulu praktizējam jau kopš 1974. gada. Pēdējos divos gados (reformas īstenošanas gados) šo metodi izlieto plašāk arī visā rajona izglītības sistēmā. Iedarbīga ir arī ar pavēli izteikta patecība, izvirzīšana nosaukuma «Vecākais skolotājs» saņemšanai atbilstoši atestēšanas rezultātiem. Mūsu skolā šo nosaukumu izpelnījušies trīs skolotāji.

Par sevišķi atzinīgu darbu izvirzām apbalvošanai ar augstākā ranga goda apliecinājumiem. Pēdējos piecos gados divi pedagogi ieguvuši attiecīgi nosaukumus «PSRS Tautas izglītības teicamnieks» un «Latvijas PSR Nopelniem bagātais skolotājs», četri kļuvuši «LPSR tautas izglītības teicamnieki», mēdžājas «Par

izcilu darbu» saņēmuši trīs kolektīva locekļi. Pieci pedagogi ir Opoļeva medaļas īpašnieki. Savu gandarījumu izralsa arī Latvijas PSR Izglītības ministrijas, rajona izpildkomitejas, izglītības nodaļas, pilsētas izpildkomitejas Goda raksti. Sekmīgi izmantojam pozitīvo momentu, ko sniedza nozīmītes «Uzvarētājs sociālistiskajā sacensībā» piešķiršana, taču pēdējos gados skolas to vairs nesaņem. Dažādi stimulēšanas panēmieni plaši tiek pielietoti atestēšanas laikā, tāpat cenšamies bez ievēribas neatstāt jaunus skolotājus.

Par siltiem, kolektīva pozitīvās jūtas raisošiem momentiem kļūst tie brīži, kad ar piemiņas balvām atceramies skolotājus 25 darba gadu un dzīves jubilejās. Prieku rada arī šefu sagādātie pārsteigumi, piešķirot bezmaksas ceļazīmes. Protams, ka labi darba rezultāti rada priekšrocības, risinot jautājumus par dzīvojamās platības piešķiršanu.

Jau pati izvirzīšana apbalvošanai kolektīvam kļūst par audzināšanu pasākumu, tāpēc plaši izmantojam uzskatāmību, kandidāturu apsprišanu skolas aktīva, darba kolektīva sanāksmēs, labāko pieredzes atspoguļošanu presē, izstādēs. Par stimulēšanas iedarbīguma jautājumiem esam veikuši anketēšanu, kuras materiāli rāda, ka kopumā pastāvošā sistēma skolotājus apmierina. Sevišķi tiek atbalstītas kolektīvās pamudināuma formas — ekskursijas veidā, tiek izteikti vērtējumi plašāk praktizēt izvirzīšanu valdības apbalvojumiem.

Par lielu stimulu kolektīva saliedēšanā kļuvusi rajona sociālistiskā sacensība «Labākā skola rajonā». Balstoties uz šīs sacensības nolikumu, skolā notiek biedriska cīņa par «Augstu kvalitāti katrā darba vietā». Tā dod savus pozitīvos rezultātus: audzina kolektīvismu jūtas, atbildību, biedriskumu, komunistisku attieksmi pret darbu.

Izmantojot daudzveidīgu morālās un materiālās stimulēšanas sistēmu, nonākam pie saliedēta kolektīva ar vienotu mērķi — katrai skolu reformai rindai ir jātop īstenotai.

I. GRIGORJEVS,

Līvānu 2. vidusskolas direktors

Kolektīvu sacensības uzvarētāji

Katru gadu Skolotāju dienas priekšvakarā tiek apkopoti skolu un pirmsskolas bērnu iestāžu sociālistiskās sacensības rezultāti. Šogad tiek novērtēti rezultāti 1985. — 1986. mācību gadā.

VIDUSSKOLU GRUPĀ labus rezultātus ir guvuši Preiļu 1. vidusskolas (direktors J. Eglītis), Līvānu 1. (A. Nīkītova) un Rudzētu vidusskolas (V. Springis) kolektīvi. Preiļu 1. vidusskola izvirzījusi ar labiem

rezultātiem skolēnu iesaistīšanā vasarā atpūtas un darba nometnēs, absolventu novirzīšanā uz lauksaimniecības profesionālī tehniskajām skolām, ar skolēnu piedalīšanos rajona un republikas olimpiādēs. Līvānu 1. vidusskola pozitīvi vērtējama ar skolēnu piedalīšanos rajona un republikas olimpiādēs, skolotāju izglītības līmeņa ziņā un pedagogu kvalifikācijas celšanā. Rudzētu vidusskola labus rezultātus guva skolē-

nu iesaistīšanā sabiedriski lietderīgajā ražīgajā darbā, darba un atpūtas nometnēs, vidusskolēnu orientēšanā darbā atbilstoši darbmācības profilam.

ASTOŅĀDĪGO SKOLU GRUPĀ uzvaru guva Niedru (direktore I. Zuņa), Rožupes (A. Rimicāne) un Gaļu (A. Eriņš) astoņgadīgo skolu kolektīvi. Niedru astoņgadīgajai skolai labi rādītāji ir skolēnu iesaistīša-

nā darba un atpūtas nometnēs, absolventu novirzīšanā uz lauksaimniecības profesionālī tehniskajām skolām, skolēni aktīvi piedalās skatēs un konkursos. Gaļu astoņgadīgā skola izvirzījusi absolventu orientēšanā uz vidējo izglītību atbilstoši tautsaimniecības plāna uzdevumiem, uz lauksaimniecības specialitātes iegūšanu, skolēnu iesaistīšanā rajona olimpiādēs, skatēs un konkursos.

PIRMSSKOLAS BĒRNU IESTĀŽU VIDEO labus rezultātus pilsētu grupā guva Līvānu bērnudārzi «Rūķīši»

(vadītāja D. Ceple), «Saulīte» (B. Doropolska) un Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas bērnudārzs (N. Stepanova).

Lauku grupā uzvarēja agrofirmas «Krasnī Oktjabrj» bērnudārzs (Z. Agafonova), Aglonas padomju saimniecības bērnudārzs (V. Mihailova) un Pelēcu ciemā esošā «Valodzīte» (R. Deidule).

V. VAGALIS,

Izglītības, augstskolu un zinātnes iestāžu darbinieku arodbiedrības rajona komitejas priekšsēdētājs

VEL ir tas laiks, kad katram pieder savs Zelta zirgs. Savs Stikla kalns, tik liels un zaļojošs... Un jau pēc tā, cik augstu zūņojošo stikla milzi katrs savā iztēlē ir radījis, jau pēc tā dažas kopsakarības būtu nosakāmas. Atļausos apgalvot, ka stingri kontūrēta fantāzijas kalna ipašnieki arī vēlāk, pieaugušo dzīvē, aizvien savu mērķi noteiks skaidru un drošu soli dosies to iekarot, un visi reālie guvumi, viss praktiskās dzīves saturs, pamats būs viņu rokās, kamēr tie, kuri Zelta zirgu sūtīs pat aiz mākoņiem, bet arī tad virsotne vēl nebūs redzama, tie savu dzīves ceļu soļos kā fantāziju un sapņotāji, bet progress un attīstība, un dzīves virzība būs viņu rokās...

Bet šodien vēl pilna klase Zelta zirgiem...

ROŽUPES astoņgadīgā skola pieder pie tām skolām, kam ir savs, īpašs starojums. Gribētos pat teikt — elegancē. Sākot ar gaumīgo interjeru (atturīgs dzeltenbrūns telpu un stendu krāsojums, metālkalumi — šefu darbs, plus akcentam ziedu kārtojumi, vītenaugu bagātība), ar katra pedagoga izturētību, saplūdumu vienā veselumā, kolektīvā un tomēr ar neslēptu, spēcīgu ra-

došu personību, kas atklājas pat svešam ienācējam skolas iekšienā, elegancē arī metodēs, ko pielieto, cenšoties pēc darba kvalitātes, pat veidā, kā viņi vērsas viens pie otra un kā uzrunā skolēnus.

delnās, bet šīs puses jaunā paaudzē labi zina darba stundu garumu. Sovasar pat. Ikviens ar savu darbu Oskalna kolhozā nopelnīja brīvpusdienas šim mācību gadam.

Nav īpaši jānopūlas, lai, at-

šumā mantu un lietu kulis, pārcešanās pēc materiālās labklājības, bet skola... Nu jā, tā jau nebija prestiža lieta. Nu ir pagrieziena laiks. Piekritu jūsu priekam, skolotāj, ka skola atkal saka stingru vārdu un iņem stingru no-

AR ZELTA ZIRGU PAVADĀ...

Tas — autore vērtējums. Bet ar ko šī skola pārāka par citām kompetentu izglītības darbinieku skatījumā?

J. Lazda, rajona tautas izglītības nodaļas vadītājs: — Skolas darbam un skolai — augsta kultūra. Pedagogu darbs stipri vien virzīts tieši uz skolēnu estētisko audzināšanu, jūtu pasaules padziļināšanu. Uz viņu gara attīstību daudz plašākā apjomā nekā tas paredzēts mācību programmās.

Jāpiebilst, ka skolai augsti panākumi arī citur: daudzu rajona olimpiāžu uzvarētāju lauri glabājas tieši Rožupē! Tulznas skolēnu rokās tik lēti vis neveidojas, jo, kā zināms, tās drīzāk iemetas maigās un nesastrādātās

saucot atmiņā skolā pavadīto ceļienu, atrastu kopsauceju visam augšupejas ceļam. Gan tiešos vārdos, gan zemtekstā tas atkal un atkal izskanēja direktores Aloidas Rimicānes vārdos: «Ja mūsu skola pelnījusi atzinību, tad tas ir tikai un vienīgi visa kolektīva kā nedalāma veseluma nopelns, kura kodolu veido ilggadēji, pieredzes bagāti pedagogi. Un visi mēs esam nepārtraukti nemlerā. Ar sevi. Arvien gribas labāk un pēc tā cenšamies.»

LODZU, skolotāj! Skolotāja Monika Voronecka! Vai jūs nepateiktu, cik reizu vairāk nekā trīsdesmit pedagoges un literātes darba gados pie jums ir griezušies ar šādu uzrunu, jautājumu, uz kuru bija jādo atbilde? — Skolotāja, lūdzu!

Vai ir atmaksāts ar šiem traušļajiem narcīšu zvaniņiem, ceriņu žilbinošajiem baltajiem ķekariem pavasari, pēdējā zvana dienā, vai ar sulīgo rudens krāsu prieku pirmajā septembra dienā. Vai tie Zelta zirgi atradīs ceļu uz jūsu klasi? Tikai no jums atkarīgs. Vai meitnes savām pirmajām lielajām iūtām ies pretī tā kā Kristīne no «Lazdu laipas»? To ietekmēs tas, kā jūs viņu pratisiet parādīt, skolotāj!

Ne velti direktore saka, ka viņas pirmais un drošais balsts ir skolotāja Monika Voronecka. Jūsu rokās ir dailliteratūras grāmata — atslēga uz visu gara radošo vērtību pasauli. Prasmīgās rokās.

Bioloģe, iepriekšējos gados arī ķimike, Zuzanna Dunska. Darba veterāne. Es saprotu jūsu sāpes, skolotāja. Jūs, kas izgājusi grūtu darba skolu, nevarat palikt vienaldzīga pret zināmām negācijām vienā mūsu sabiedrības daļā, kas kā miniatūrā modeli atspoguļo ne vienā vien bernā. Patērētāja attieksme. Pat mācību procesā ar to var sastapties.

— Skolotāj, māciet mani! Vai arī es mācīšos, to vēl paskatīsimies.

Vienu laiku jo stipri vērsās pla-

stāju kvalitātes izglītības, plus darba mācēšanas sardzē. Jūs, atbildīgā par sabiedriski derīgo darbu skolā, ceru, savās pozīcijās būsiet stingra kā vienmēr.

Jums profesija viena un tā pati, abi jūs esat matemātiķi. Sirsnība un iejūtīga attieksme raksturo gan jūsu stundas, skolotāj Leonīne un Arnold Kalpiši, gan visu jūsu nostāju pret kolektīva problēmām, pret skolas izskatu, pret audzināšanas darbu. Jūs abi un jūsu divi brašie dēli — skolēns un students — kā paraugs skolēniem arī tajā ziņā, kā uzturēt stipru ģimenisku ma garu.

Skolotāj Zenta Ancāne! Jūs jau pati to nojaušat, ka ne viens vien puisis un ne viena vien vīramāte slavēt vien slavinajusi jūsu meitenes, kuras mazajā darbnīcā stundu stundām kā čaklas bitītes nenogurstoši mācījušās šūt un izšūt, adīt, lamborēt un no skolas dzīvī aizgājušas ar bagātīgām zināšanām savas mājas kopšanā. Pienāk gadi, kad topošais cilvēks pirmo reizi sāk apjaust dzīves jēgu. Pārdomāt par savai dzīvībai atvēlēto gadu piepildījumu. Kad par savējiem kļūst Pāvels Korčagins, jaungvardieši. Šajā brīdī jūs esat klāt, skolotāja Valentina Astratova. Varbūt tieši jūsu klusie, rāmie vārdi vēl labāk nekā skaļās frāzes līdz pašiem sirds dziļumiem spēj aizvadīt šos iepriekšējo paaudžu varoņu telus? Savu siundu bagātināšanai iekārtojāt krievu valodas kabinētu, vienu no labākajiem rajonā.

Darbu mūzs skolā vēl turpinās pensionētajai skolotājai Marijai Lazdānei, kura savās zīmēšanas stundās aizvien pratusi likt skolēniem plātām acīm telūkoties mākslas pasaulē.

Un tā centība, ko redz jūsu trešklasnieki, skolotāja Veronika Ūsāne, tā taču ir tik svarīga, no pirmajiem skolas gadiem pārņemama īpašība jūsu audzēkņiem.

Aija, nu direktore var atzities, ka lik jaunu gados kā jūs pieņemt darbā par mācību pārziņi bija zināms risks. Taču arī šos vārdus viņa iagad var atļauties tāpēc, ka riska vairs nav. Enerģiskā, gudrā, unsviedīgā, direktore labā roku. Vai pazīstat sevi šajā raksturojumā. Aija Čaune?

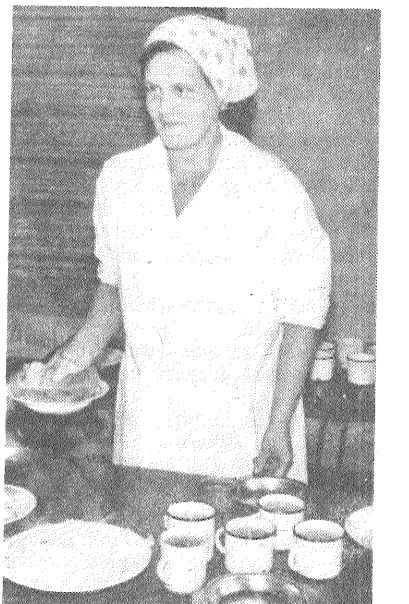
Arī jaunībā — Sandra Buceniece. Tēlotā izmīsumā viņa krata palovu: sešgadīgie ar savu nevaldāmo enerģiju, pagaidām vēl neapjēgto atšķirību starp bērnudārzu un skolu viņu galīgi nokausējoši. Taču skolas direktore ir pilna uzticības arī jums, skolotāj, jo redz diendienā rūpīgu darbu.

Ar uzticēšanos un palāvību viņa raugās arī uz jūsu ienākšanu kolektīvā, Ilze Vanaga, Biruta Kalniņa, Anna Skulele. Lūk, Inārai Klibai adaptēšanās posms jau beidzies: šogad viņa prasmīgi vadīs otro mācību gadu.

Bet jūsu darba rezultāts, skolotāj Robert Voronecki, tepat uz vietas. Jūsu vadībā tapa šīs skolas nams. Un ne viens vien vēlākajā dzīvē atcerēsies sillos ziemas vakarus skolas internātā, kurš nu bez jūsu darba nemaz nav iedomājams.

PURENES, sagaldot Jāni Niedri, viņi salasa rakstnieka sensenajā pļavā. Tiek sakopas viņu vecāku kapu kopīgas. Dāvanai sagatavotas kaltētu zālišu buntītes. Burciņa medus. Dēriņš no sirds un lai aizietu lās sirdī.

Kāpēc Ilze Indrāne šoruden

Nenogurstoša gādātāja par skolas saimes labajiem ir pavāre Aina Čiņa. Ik dienas trīs reizes paēdināt pāri simtam cilvēku, — tur patiešām vajag jo čaklu darbu. Bez tam Aina Čiņa prot un, galvenais, grib aizvien dažādot ēdienkarti un spēj, piemēram, vitamīniem bagātus salātus sagatavot katru dienu līdz pat pēdējām zvanam.

Ilmēties gribēja tieši Rožupes astoņgadīgajā skolā? Esot teikuši, ka uz šejieni viņu nekad neaicinot tikai «ķeksīša» dēļ.

Skolas viesu grāmata — zeltītiem rakstiem uz vāka. Man gribas teikt, ka zelta vārdi ir tās lappusēs. Mākslinieku, rakstnieku vārdi. Nevis aukstas pieklājības frāzes, bet silti vēltījumi, kādus saka tikai tuviniekiem. Neņemot apgalvot, ka ikviens būtu izlasījis un arī sapratis visus rakstnieka, kurš tiek gaidīts ciemos, darbus. Taču vīnu nenoliet: svarīgāks par visu ir radošas, spēcīgas personības impulss, tas pozitīvais, ko sniedz ikviena šāda tikšanās ar slavenību.

Atskanās? Tās bez šaubām ir. Graubiņa dienas, kuru organizēšanu pērn skola iznesa uz saviem pleciem, atstāja tautasdziesmu. Nekur jau tā nebija aizgājusi, dziedāt rožupieši prata, jo cik sen tad vēl J. Erenštreits, Līvānos noklausījies viņus, brīnījās par zēnu prasmī trijās balsīs dziedāt. Kantāti mieram. Divus iepriekšējos gadus skola dzīvoja bez dziedāšanas skolotāja, bet bez dziesmas gan nē. Tāpat kā bez dejas. Tapat jau tā tautas dziesma pieklususi stāvēja, bet koris «Senaiskalmis» Graubiņa dienās uz to pamudināja. Nu tā skan skolā pilnā spēkā.

Satikšanās ar jaunrādī arī pašus mudinājusi jaunrades darbam. Pašu vien, precīzāk, skolotājas M. Voroneckas izdomātā un īstenotā grāmatas pulciņa pastāvēšana. Vajadzēja atrast kādu, kas izgatavos iekārtu darbam, atrada. Spiedes nodarbina jau trešo gadu. Vienmēr ir jūtams leslēšanas materiālu trūkums. Tas nenobaida. Tas ir to vērts, jo tās stundas, atjaunojot mācību grāmatas, sējumus apkopojot dažādas skolas materiālus, tiek atņemtas tam laikam, kas baida jau ar savu nosaukumu vien. — dīkdienība. Grāmatas sējumus veiktas atzinīgi novērtēts arī republikas mērogā. Starp citu, pirms gadiem astoņiem skolā darboja ar launprātīgiem postītājiem.

Sodien tāda problēma vairs nepastāv. Enerģija ievirzīta labvēlīgā gultnē.

VEL ir tas laiks, kad katram pieder savs Zelta zirgs. Un katram vieta pie tājeles, kur jomulās Nūtona likumus parādīt. Un sabiedrība gaida to, ka pa skolas durvīm izies, pie vienas rokas Zelta zirgu pavadā, otrā — klado ar rītdienas rakšu šēmām.

L. RANCĀNE
J. SILICKA foto

Galvenā visu pasākumu scenāriju autore, grāmatasēji, pulciņa vadītāja, literāte Monika Voronecka (attēlā centrā) kārtējās sirsnības stundā ar rakstnieku Jāni Niedri. No kreisās — 1. — 3. klašu skolotāja Veronika Ūsāne.

Zentas Ancānes stundās, kā aizvien, valda vislielākā uzmanība un uztībība. Paratēli savai sirdslīdai — darbmācībai viņa ir gādīga audzinātāja 1. — 3. klasēm.

Zeme atmaksā saviem kopējiem proporcionāli ieguldītajam darbam — šo atzinību jau kopš mazām dienām audzēkņiem liek apgūt skolotāja Zuzanna Dunska (attēlā no kreisās) un Roberts Voroneckis.

DIREKTORU nācas uzgaidīt, un laika pavadīšanai izvēlējos piecu sešu puīšu bariņa sabiedrību vecumā tā ap desmit gadiem.

— Jā, man ir draugi. Guntis, Oskars un Māris pa vasaru dzīvo pie māmiņām. Mana arī drīz atbrauks un mani paņems. Viņa pašlaik ir slimnicā.

— Vai tava māmiņa ir slima? — pānteresējos.

— Jā, — uzlicīgi mani raugās Normunda zilās acīs.

— Viņa dzer! — ipaši uzsverdams otro vārdu, sarunā iejaucas Agris. — Viņa vienmēr dzer un tad guļ slimnicā.

— Nē, nav gan tāl — Normunda balsi ieskanas kāda nots, no kuras sirdī sāk vilēt kamolā. Taču Agris labi pazīst drauga ģimenes apstākļus un viņam ir tik daudz jautu par apstiprinājumu saviem vārdiem, ka cerību pilnais Normunda skatiens (varbūt brīnumainā kārtā spēšu pateikt, ka tas viss ir meli) liek steigšus pārtraukt šo tēmu.

— Kur tu agrāk dzīvoji? — Liepājā.

Diemžēl saruna par Normunda dzimto pilsētu ipaši negrib raisīties. Toties...

— Ja jūs zinātu, kā mēs reiz piemānījām Rihardu!

— Patiesi? Un kā jūs to izdarījāt?

— Mēs pateicām, ka pie viņa atbraukusi māmiņa. Viņš izskrēja laukā un divreiz apskrēja apkārt visai skolai! Spēju tikai klusēt.

— Puikas, vai atceraties, kā toreiz Miervaldis domāja, ka tas ir viņa lētis?

— Nu, nu!

— Miervaldis vasarā bija nozadzis viņa pulksteni, un, kad svešais onkulis atbrauca uz skolu un meklēja Miervaldi, viņš domāja, ka tas ir viņa lētis.

— Miervaldi, bet svešu mantu taču nevajadzēja ņemt.

— Viņš domāja, ka tas pie upes

volies ar mums, un velti bija cerēt, ka uz šo skolu vēl atbrauks kāds, kurš paņems savā paspārnē sasildīt šis nosalušās sirsniņas.

Ak, māmiņa. Diezin vai katra māte, kas patlēšam ir šī vārda cienīga un kas sagaida savus lolījumus ik dienas ar siltiem vārdiem un siltu istabu, dzezin vai katra šāda māte sava dēla vai meitas sirdi ir tik gaišs tēls, cik gaišu to savās dvēselēs nes šie dzērāju, pa-

neviens. Un velti mēs šobrīd, sēžot ar avīzi rokās, izjūtam gandarījumu, ka mūsu ģimene gan tā nav, ka viss ir kārtībā. Vai mūsu sirdsapziņa ir pilnīgi tīra? Vai esam darijuši pilnīgi visu, redzot ģimeni, kas legrīmusi alkohola postā, vai visu, lai glābtu bērnu no nelaimes? Vai mūsu rajonā nav nelabvēlīgu ģimeņu, nav sleutešu, kam atņemtas mātes tiesības? Vai līdz tam viņas dzīvoja uz veltulās salās,

Lai notiek tā — lai roka sajūt roku, Lai viss kā šodien laimes krāsās zied, Lat' jūsu vasara caur varavīkšnes loku Uz rudens augļu bagātību te! (Sk. Kaldupe)

ANNU DAMBITI un ANDRI LAZDANU sveicam, kopējo dzīves ceļu sākot!

Kolhoza «Dzintars» kolektīvs

Jūsu mužs kā spoža rita zvaigzne Gadu tālēs gaiši ceļā mirdz, Katrs audzēknis pa dzirkstij aiznes Lidzi sev na — jūsu kvēlās sirds. (J. Osmanis)

Sveicam Rudzētu vidusskolas, Rudzētu internātpaigskolas un Rudzētu bērnudārza kolektīvus Skolotāju dienā!

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija (un arodkomiteja)

Lai katrai dienai rīta rāsas mirdzums, Kā ziediem, kurus šodien rokās liek! (Sk. Kaldupe)

Sirsniņu pateicību un vislabākos novēlējumus adresējam Vanagu astoņgadīgās skolas un Vārkavas vidusskolas pedagogu kolektīviem viņu svētkos!

Kolhoza «Dubna» valde

To spēku, kas zāļajos sliebroos Un liganos zaros stīd, Tās ilgas un dzīvības prieku Ik dienā sev paņemiet līdz. (Sk. Kaldupe)

Sveicam Sijukalna astoņgadīgās skolas kolektīvu viņu svētkos! Kolhoza «Sijukalns» valde un sabiedriskās organizācijas

Tāds darbs, tāds mužs — arvien staidzīgs — līdz brīdim pēdējam, kas atnāks rāms, — Bez gala grūts un nepateicīgs, bez gala liels un cildināms. (L. Bridaka)

Kolhoza «Nākotne» valde un sabiedriskās organizācijas novēl skaitus svētkos un radošu ikdienu Līvānu 1. vidusskolas, Preiļu 1. vidusskolas, Sutru astoņgadīgās skolas, Preiļu 2. vidusskolas, Sīļu astoņgadīgās skolas, Rudzētu internātpaigskolas skolotājiem un pārējiem darbiniekiem.

Lai uz mūžiem rītdienas pamatos Pallek mūsu darbs un sirds. (Z. Purvs)

Visus izglītības darbiniekus sveicam Skolotāju dienā! Preiļu rajona TIN, arodbiedrības rajona komiteja

Ir labu vārdu daudz ikkatram, Ar tiem var mierināt un sveikt, Es gribēju tos vārdus atrast, Kas spēj par visu paldies teikt. (V. Grenkova)

Skolotāju dienā sirsnīgi sveicam Rožupes astoņgadīgās skolas, Līvānu 1. vidusskolas, Līvānu 2. vidusskolas, Rudzētu vidusskolas skolotājus!

Oškaina kolhoza kolektīvs

Jums vajag tik daudz prast un iegaumēt, un zināt, Un arī ticēt vēl, kad cerība jau gaist.

Jums jāvar cīņoties no bērniem izaudzināt, No visiem darbiem tas ir darbs visgrūtākais. (I. Auziņš)

Skaistus svētkus un radošu ikdienu Līvānu 1. vidusskolas, Preiļu 1. vidusskolas, Niedru astoņgadīgās skolas, Ardas astoņgadīgās skolas pedagogu un bērnudārza «Vālodzīte» audzinātāju saimei Skolotāju dienā!

K. Marksa kolhoza valde, partijas komiteja un arodkomiteja

...Dzirkstošā saule, silti jo silti Sasildi balto dzimtenes smilti. (L. Vācērnīks)

Izsakām dziļu līdzjutību Stanislavam Geldam sakarā ar TĒVA nāvi.

Rajona sadzīves pakalpojumu kombināta kolektīvs

Vai jums ir sava vakarzvaigzne?

Žurnālista skatījumā

zālitē atstātais pulkstenis nevienam nav vajadzīgs.

Nē, acis ir tik izbrīna un atklātības pilnas, ka lām nevar nenolīcēt...

— Kā jūs domājat, ko man labāk mācīties: angļu vai vācu valodu?

Tas atkal ir mazais, filozofiski noskaņotais Agris.

— Es mācījos vācu valodu, patika tīri labi. Bet citiem atkal patīk angļu valoda.

— Es tomēr mācīšos vācu valodu. Angļu valodā runā kapitālisti, un es pie viņiem negribu braukt. Bet es ļoti gribu aizbraukt uz citām zemēm. Māmiņa arī priecāsties.

— Bet mana mamma man atsūtiņa paciņu. Jāiet uz pastu to saņemt.

Bet mana, bet man, bet mani mana mamma... Vienalga, par ko būtu saruna, tā drīzi vien aizved pie mammas, retāk — tēta — pieminēšanas. Vasara jau pamazām savus krāšņumus sāka salikt atpakaļ pūra lādē, gatavodamās ardie-

klidoņu, vieglprātīgu uzdzīvotāju māšu pamestie bērni, kas savākti te zem kopējas paspārnēs. Cik satrauktām sirdīm viņi uzņem katru svešinieka ienākšanu skolā, — ja nu tas izrādās kāds tuvinieks, vai pat līdz tam nepazītais lētis, kas ir ieradies, lai paņemtu, aizvestu līdzī. Uz kurieni? Ak, par to jau viņi nedomā. Aizvestu, tas nozīmē — uz vietu, kur rītā vai vakarā, vai vienalga kad, ir pie kā pieglausties, kur kaut vai desmitām reizu dienā var pasaukt, vienhārši tāpat bez vajadzības pasaukt: «Mamma!» vai «Tēti!» un būt drošam, ka viņi ik reizi atsauksies: «Jā, bērns...» Kā mazs cālēns pat miegā zem siltā spārna ieciēpšas un nomierinās, savas pelēcītes rāmo balsi izdzirdis...

Bet gaišais tēls šiem mazuļiem neglābjami bāls. Valsts, sabiedrība un šēji kā aizvien sagādās visu materiālo, kas vajadzīgs viņu labklājībai. Bet vecākus? Tos neatdos

bez darbābiedriem, kaimiņiem, paziņām, radiem? Gluži otrādi, varbūt vēl ne reizi kopā saskandinājās, bet ja arī nē, tad varbūt vienaldzīgi aizgājāt garām raudošai meitenei, kura centās aizdabūt uz mājām savu sīreipulojošo māti.

Un vēl. Vai esat droši par saviem bērnu bērniem? Ja jūsu atvases pārrodas tukšās mājās, kur tēvs no «karjeras taisīšanas» vai no dzišanās pēc «līelā rubļa» ieskrien tikai uz nakts melnumu, bet māte joņo apkārt, ģimenes jau tā augsto labklājību vēl augstāk stumdama, ja jūsu atvase pierod pie šādām mājām, vai tas nav krietni liels solis uz to, ka savus bērnus jūsu dēls vai meita jau gluži labprātīgi nodos valsts audzināšanā. Taula, gudrā taula jau gadsimtiem cauri saka: «Mātes sirds». Vēl saka: «Tēva māja».

Dziļa doma šajos jēdzienos. Vai jūsu bērnam ir šī bagātība? Vai jums ir sava vakara zvaigzne, kuras parādīšanos allaž sagaidāt visi kopā?

L. SILA

SPORTS

Spēji tikai klusēt.

Futbolisti cīnīsies par medaļām

BSB «Vārpa» meistarsacīkstēs futbolā «A» klasē Preiļu pilsētas komanda «Dubna» ierindojās otrajā vietā.

Otrā rīnka pēdējās spēles «Dubna» aizvadīja šādi: vienīgo zaudējumu (2:3) turnīra tabulā ierakstīja pēc spēles ar Balvu komandu. Nākamajā spēku pārbaudē ar 4:0 uzvarēja Ludzas,

ar 5:0 — Smiltenes un ar 2:1 — Jēkabpils komandas.

5., 6. un 7. oktobrī «Dubna» cīnīsies par meistarsacīkšu medaļām. Mūsu komandas pretinieki būs Brocēnu «Starts», Vangažu «Betons» un Rēzeknes 9. CRBP sportisti. Spēles notiks izbraukumā.

Meistarsacīkšu «B» klasē Līvānu komanda «Stikla fabrika» līdz finālspēlēm netika. Jo finālā pietrūka cīņasspara un uzņēmības.

Preiļieši ar lielo futbolu vēl tikties 11. — 12. oktobrī. Ceļazīmi uz finālspēlēm ir izcīnījuši jauniešu komanda. Atliek gaidīt medaļas!

B. JEVSEJEVS

Orientieristi rudens takās

Pavisam trīs noteikumi: ja jūties nevesels, sacensībās piedalīties nedrīkst; vajadzības gadījumā no sacensībām izstāties — palīdzī biedram, ja tas nepieciešams; ja nomaldījies, jautā katram, kuru satiec, kā nokļūt līdz tornim! Un, protams, — klāt uz-

nēmiņa darboties, interese par dabu bija tiem aizrautīgajiem gandrīz simt dalībniekiem, kuri startēja rajona masu orientēšanās sacensībās pie Dovalas ezera.

Starp orientieristiem — Riebiņu, Aglonas, Preiļu 2., Vārka-

vas vidusskolu un Alzkalnes astoņgadīgās skolas audzēkņi.

No masu orientēšanās sacensībām uzvarētāju balvas mājup aizveda M. Meņšikovs, R. Ģibatulina, I. Zalāne, R. Vovks, J. Mihailova, V. Lazda, R. Vucāns, L. Platinska, J. Lazda, L. Valdonis. Oktobra nogalē atkal notiks masu orientēšanās sacensības.

A. VELDRE

Vēl viena balva

Motokluba «Jaunaģona» ikdienā — priecīgs notikums. DOSAAF Līvānu rajona komitejas un LLKJS rajona komitejas dāvētais «Zelta mopēda» kauss atceļoja uz Jaunaģonas 58. profesionāli tehnisko vidusskolu.

Sacensību rīkotāji bija centušies. Trase iekārtota pārskatāmā vietā, sacensības notika divos braucienos katrā motoklubi klasē. Piedalījās 12 komandas.

Pirmajā braucienā (50 kubikcentimetru klasē) savu pārākumu centās apliecināt desmit gadus vecais Jaunaģonas komandas dalībnieks K. Ancvers. Labajam cerībām svītru pārviļka kritiens un „finišā” tikai otrais rezultāts. Otrajā braucienā, kur uz starta izgāja 32 dalībnieki, K. Ancvers bija pirmais. Pārliecinoša uzvara absolūtajā vērtējumā un arī pirmā vieta savā vecuma grupā! 50 kubikcentimetru klasē piedalās zēni līdz 16 gadu vecumam.

Mūsu vislielākā veiksmē bija 123 kubikcentimetru klasē. Trīsdesmit deviņu braucēju konkurencē visas trīs godalgotās vietas izcīnīja Jaunaģonieši. V. Boodanovs bija pirmais, A. Maistruks — otrais un E. Kupcs — trešais.

V. ANCVERS, motosekcijas treneris
ATTĒLĀ: ar tehniku un sportu draugos ir arī 11. grupas audzēknis I. Strods.

Ar divriteni

Velotūristiem šis gads bija bagāts ar dažādu grūtību kategoriju velopārgājieniem. Maijā notika pirmā rajona velotūriāde «Krima—86», bet jau jūnijā posmāties velopārgājienam uz Mežezeru. Savlaicīgi izziņojām maršrutu, meklējām leinteresētos starp Līvānu jauniešiem. Diemžēl bieži saskārāmies ar vienaldzību. Domubiedrus atradām Līvānu 1. vidusskolā. Braucienā uz Mežezuru aktīvi piedalījās astotklasnieki M. Skēlīšs, U. Sauka un A. Vangas.

Jūlijā un augustā Urālu kalnos notika republikas tūristu padomes organizētā augstāko grūtību kategoriju velotūristu vadītāju semināra praktiskā daļa. Pretī, 5. grūtību kategorijas velopārgājienam — ekspedīcija. Mūsu republikas velotūristi (arī šo rindu autors) pa Urāliem ceļoja pirmoreiz.

No Orenburgas līdz Sverdlovskai ar divritenim veicām 1200 kilometrus. Maršruts vijās pa parastiem lauku ceļiem, cauri plavām, purviem, pa takām. Vismaz 70 kilometri bija jāveic kājām, nereti, brienot pa ūdeni. Tā bija saskarsme ar augstkalnu purviem. Brauciena laikā nodarbojāmies arī ar spēleotūrisma (alu tūrisms).

Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta divas velotūristu grupas augustā veica 1. grūtību kategorijas pārgājienus pa Kuršu kāpām. Grupas vadīja P. Endzelis un I. Trokša. Preiļu 1. vidusskolas tūristi kopā ar skolotāju L. Pauniņu brīvdienās noorganizēja velopārgājienus pa Latgali.

E. SILAVS

Šosezon

Līvānu basketbolistēm sacensību sezona sākās ar «Cērtību kausa» izcīni. Savā apakšgrupā nācās cīnīties ar spēcīgāko pretinieciem: Liepājas, Rīgas 2. un 3. bērnu jaunatnes sporta skolu komandām. Mūsu meitenes zaudēja liepājniecēm un republikas čempionēm — Rīgas 3. BJSS basketbolistēm, Rīgas 2. BJSS komandu līvānietes uzvarēja — 43:31.

Pirms bērnu un jaunatnes sporta skolu republikas čempionāta pārbauda komandu sportisko sagatavotību. Šo aizrautīgo sacensību finālsacensības ietvaros Līvānu meitenes izcīnīja tiesības piedalīties republikas meistarsacīkstēs. Šosezon labu spēli parādīja I. Kudina, I. Skaģale, T. Balasova, L. Lāčkāja, S. Zārīnka, I. Mihailūka, I. Kuhareca, I. Vēvere.

Republikas meistarsacīkšu sākums ir veiksmīgs. Visās vecuma grupās pieveicām Rēzeknes bērnu un jaunatnes sporta skolu. Vecākajā grupā rezultāts ir 38:32. Komandas līdere M. Skrūzmane guva 16 punktus. Jaunākajā — 43:26. I. Mihailukas pūrā ir 18 punkti. Jaunākās grupas meitenes pretinieces uzvarēja ar rezultātu 27:4.

N. ROMANENKO, BJSS treneris

Ēku otrais mužs

Pēc stalažu noņemšanas spilgtās krāsās iezaiļojusies nama fasāde Komunālajā ielā 3. Atjaunoti ne vien tā agrākie arhitektoniskie apdāres elementi, bet arī

bijušie interjeri. Ēku restaurēja Polijas Tautas Republikas uzņēmuma PKZ meistari. Ar objekta nodošanu šī restaurācijas firma, kas plaši pa-

zīstama daudzās pasaules valstīs, atzīmēja savu 35. gadskārtu.

Agrāko veidolu Latvijas galvaspilsētas vēsturiskās daļas ēkām atdod arī daudzi specializētie mūsu republikas celtnieku kolektīvi. Apmēram piecus miljonus rubļu šogad apgūs poļu res-

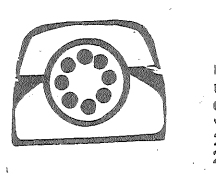
tauratori — uzņēmumu PKZ un «Budimex» pārstāvji.

Atjaunošanas darbi notiek saskaņā ar Vecrīgas reģenerācijas plānu. Tā pakāpeniski pārvēršas par lielu tūrisma centru.

LATINFORM korespondents

Redaktors V. PETROVS

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val. «Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRUNI: redaktoram — 22059, redaktora vietniecei izdevumam krievu valodā — atbildīgajam sekretāram — 22154, redaktora vietniekam, lauksaimniecības un partijas dzīves no. daļām — 21996, rūpniecības un celtniecības no. daļām — 21759, vēstulju, sabiedrisko organizāciju un skolu dzīves no. daļām — 22203, informācijas no. daļām — 21769, fotokorespondentam — 21985, grāmatvedībai, uzzīņām par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 751 eks. (latv. val. 9 855 eks., krievu val. 3 896 eks.). Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400. Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169. 1. nos. Iespiedioksnē. Ofsetiespiedums. Pas. 1154.